

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету суспільних наук
Остапець Ю.О.

» _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ТЕОРІЙ І ВЧЕНЬ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Освітня програма	Соціологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород – 2021

Робоча програма з навчальної дисципліни **«Історія соціологічних теорій і вчень»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **054 Соціологія** освітньої програми **«Соціологія»**.

Розробник: Шандор Федір Федорович, професор, доктор філософських наук, професор кафедри соціології та соціальної роботи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **соціології та соціальної роботи**

протокол № 13 від «24» травня 2022 р.

Завідувач кафедри Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 8 від «07» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

© Шандор Ф.Ф., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	1	2
	Лекції:	
	44	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	76	132

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Історія соціологічних теорій і вчень» – формування системи соціологічних знань щодо етапів становлення самостійної наукової дисципліни. Головними завданнями дисципліни є ознайомити студентів з етапами в розвитку соціологічної думки; розкрити причини та фактори формування соціології як самостійної наукової дисципліни; охарактеризувати основні теорії та напрямки світової соціології; ознайомити студентів з етапами та особливостями розвитку соціологічних знань в Україні.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.

СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК14. Здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін.

СК15. Здатність прогнозувати та вирішувати конфліктні ситуації на різних рівнях суспільних відносин.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна вивчається на 1 курсі і, відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми, опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів освітньої програми

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.	РН1
Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми	РН2
Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.	РН3
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.	РН4
Виявляти та аналізувати нові чинники соціальної нерівності в Україні та світі, визначати можливі шляхи подолання нерівного доступу різних суспільних груп до тих чи інших соціальних ресурсів.	РН21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Історія соціологічних теорій і вчень»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Володіти понятійним апаратом соціології	РН1
Знати етапи становлення соціології як самостійної науки в Україні та за рубежом	РН2
Вміти використовувати основні соціологічні концепти як інструмент аналізу поточних змін суспільства.	РН3
Давати оцінку рішенням, які пов'язані із соціальними основами держави, влади та панування	РН4
Виявляти та аналізувати нові чинники соціальної нерівності в Україні та світі, визначати можливі шляхи подолання нерівного доступу різних суспільних груп до тих чи інших соціальних ресурсів.	РН21

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит; презентація результатів виконаної індивідуальної /групової роботи студента.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форма поточного контролю: доповідь на практичних заняттях

Форма модульного контролю: контрольна робота

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
6	6	6	6	6	6	6	8	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
6	6	6	6	6	6	6	8	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття, доповідь з презентацією	3	12	12	48
Реферат	2	8	1	2
Аналітичний звіт	1	30		
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з тестових завдань та запитання описово-аналітичного характеру.

Тестові завдання покликані оцінити знання з тематичної проблематики модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Залежно від орієнтування у тематичному матеріалі по тестах, дане завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 30 балів.

Запитання має на меті оцінити обізнаність здобувача з програмовим матеріалом. Залежно від послідовності викладу і орієнтуванні у матеріалі

теоретичних питань, ця частина завдань модульної контрольної роботи максимально може бути оцінена у 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) – заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання за програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Соціальна думка в період античності. Основні соціальні характеристики періоду античності. Соціальна та суспільна думка в період Античності, її основні тенденції та представники. Уявлення про суспільство і державу в працях античних авторів. „Проект ідеальної держави” Платона.

Соціальні ідеї в творчості Аристотеля. Зміни в поглядах на суспільство в добу еллінізму та в часи Римської імперії.

Тема 2. Соціальні ідеї християнства. Соціальна думка за доби Середньовіччя. Суспільство періоду Середньовіччя, його основні характеристики. Роль християнства в суспільній думці періоду Середньовіччя. Соціальна та егалітаристська складові ранньохристиянської доктрини. Формування християнського уявлення про суспільство. Патристика. Роботи Августина Блаженного (Августина Аврелія). Схоластика. Дискусія між реалістами і номіналістами. Еволюція поглядів на суспільство та людину в християнстві. Еразм Роттердамський. Фома Аквінський.

Тема 3. Соціальні вчення періоду Відродження та Реформації. Загальні характеристики Ренесансу. Італійський гуманізм (Данте Аліґ'єрі, Франческо Петрарка). Соціально-політичні погляди Ніколо Макіавеллі. Реформація і контрреформація. Протестантські вчення М.Лютера та Ж.Кальвіна. Протестантська етика та пуританізм. Ідеологія „національної” держави Жана Бодена і Гуго Гроція. Соціальні утопії Томаса Морра та Томмазо Кампанелли.

Тема 4. Соціальні ідеї Нового Часу. Основні соціальні характеристики Нового Часу. Ідеологія централізованої держави Жана Бодена та Гуго Гроція. „Соціальна фізика”. Утилітаристський характер трактування знання. Пантеїзм. Деїзм. Процес секуляризації та автономізації соціальних поглядів. Соціальні погляди Б.Спінози, Т.Гоббса та Д.Локка.

Тема 5. Соціальні погляди періоду Просвітництва. Англійське Просвітництво. Вплив Д.Юма та А.Сміта на розвиток соціального знання. Теорія суспільного договору. Роль Ж.-Ж.Руссо та К.А.Гельвеція у розвитку соціальних ідей. Енциклопедизм. Д.Дідро. Ідеї суспільного прогресу Тюрго і Кондорсе.

Тема 6. Розвиток соціальних поглядів на Україні за доби Середньовіччя та в Новий час. Соціально-політичні та етичні вчення доби Київської Русі. Соціальна тематика в працях українських полемістів. Соціально-політичні погляди Ф.Прокоповича, К.Сковороди, Я.Козельського, С.Десницького.

Тема 7. Виникнення соціології як самостійної науки. Позитивізм. Соціальні, теоретичні та інституційні передумови виникнення соціології як самостійної науки. Позитивізм О.Конта, його основні принципи. Предмет та метод в соціології О.Конта. Соціальна статика та соціальна динаміка. Закон „трьох стадій” та еволюція суспільства. Позитивізм Г.Спенсера. Аналогії між організмом та суспільством, теорія еволюції Г.Спенсера. Ф.Шеффле, А.Гумплович, Т.Бокль про роль природних факторів.

Тема 8. Еволюція соціологічної думки в Україні. Формування національної ідеології (Кирило-Мифодіївське братство, Т.Г.Шевченко). Соціально-історичні погляди М.Костомарова. Соціологічні проблеми у творчості О.Потебні. М.Драгоманов. Проблема громади в його творчості. Соціологічні погляди Б.Кістяківського, М.Ковалевського, В.Липинського, І.Франка, М.Грушевського.

Модуль 2

Тема 9. Українська соціологічна наука після 1917 р. Розвиток соціології на Україні в 20-х рр. XX ст., її основні напрямки. „Український соціологічний інститут” в Празі (1924-1932 рр.). Занепад соціології в період сталінізму. Відродження соціології на Україні в 60-90-х рр. XX ст. Сучасний стан розвитку соціології на Україні.

Тема 10. Соціологія Еміля Дюркгейма. Співвідношення індивідуального та соціального в соціології Е.Дюркгейма. Визначення предмету соціології. „Соціологізм” Е.Дюркгейма. Соціологічний метод за Е.Дюркгеймом. Соціологія релігії Е.Дюркгейма. Дослідження суїциду.

Тема 11. Соціально-політичне вчення Карла Маркса. Теоретико-методологічні витоки вчення К.Маркса. Проблема відчуження. Поняття суспільно-економічної формації. Марксистське трактування еволюціонізму. Обґрунтування революції. Класовий підхід в марксизмі. Критика марксистського підходу.

Тема 12. Психологічна соціологія. Психологічний редукціонізм кін. XIX – поч. XX ст. Г.Лебон про рушійні сили соціального прогресу. „Психологія натовпу” Г.Лебона та „теорія наслідування” Г.Тарда. Вплив психологізму та натуралізму на соціальну теорію В.Паретто. Дослідження соціальної психології, психології соціальних рухів та соціальних груп в психологічній соціології.

Тема 13. Соціологія Макса Вебера. Ідейні витоки соціології М.Вебера. Ідеальний тип в соціології М.Вебера. Соціальна дія, її структура і види. Проблема раціональності в соціології М.Вебера. Типи панування та політичні аспекти соціального вчення М.Вебера.

Соціологія релігії. Вплив вчення М.Вебера на розвиток соціології.

Тема 14. Становлення та розвиток американської соціології. Виникнення соціології в США. Соціологія культури У.Самнера. „Соціалізований індивідуалізм” Ф.Гіддінгса. Соціологія інтересів А.Смолла. Формування чикагської та гарвардської шкіл соціології в США. Емпіричні дослідження представників чикагської школи соціології. Колумбійська школа соціології (Р.Мак-Айвер, Я.Морено, А.Лезерсфельд, Р.Мертон. Американська соціологія соціальних проблем, її напрямки. Структурний функціоналізм Т.Парсонса. Соціологія в США на сучасному етапі.

Тема 15. Соціологія Пітріма Сорокіна. „Російський” період в творчості П.Сорокіна. Розвиток суспільства і соціальний контроль. Предмет і метод соціології. Основні проблеми в соціології П.Сорокіна (предмет і метод соціології, соціальна взаємодія, соціальна структура). Критика марксизму. Соціологія революція. Теорія соціальної стратифікації. Соціальний простір і соціальна мобільність. Соціологія культури.

Тема 16. Сучасний етап розвитку теоретичної соціології. Феноменологічна соціологія. Етнометодологія. Діалектична соціологія Ж.Гурвіча. Теорія індустріального суспільства Р.Арона. Історична школа. Неофункціоналізм Дж.Александера та Дж.Тьорнера. Структуралізм та постструктуралізм К.Леві-Строса та М.Фуко. Постмодернізм П.Бурд’є. Основні тенденції в розвитку теоретичної соціології на початку XXI ст

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л.	інд	с.р.		л	п	л.	інд	с.р.
Модуль 1												
Тема 1. Соціальна думка в період античності	9	2	0			7	9	0	0			9
Тема 2. Соціальні ідеї християнства. Соціальна думка за доби Середньовіччя	9	2	0			7	9	0	0			9
Тема 3. Соціальні вчення періоду Відродження та Реформації	9	2	0			7	9	0	0			9
Тема 4. Соціальні ідеї Нового Часу	9	2	0			7	9	0	0			9
Тема 5. Соціальні погляди періоду Просвітительства	9	2	0			7	9	0	0			9
Тема 6. Розвиток соціальних поглядів на Україні за доби Середньовіччя та в Новий час	9	2	0			7	9	0	0			9
Тема 7. Виникнення соціології як самостійної науки. Позитивізм	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 8. Еволюція соціологічної думки в Україні	9	2	4			3	9	2	0			7
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль	74	18	6			50	74	4	2			68
Модуль 2												
Тема 9. Українська соціологічна наука після 1917 р.	9	2	2			5	9	0	0			9
Тема 10. Соціологія Еміля Дюркгейма	9	4	2			3	9	2	0			7

Тема 11. Соціально-політичне вчення Карла Маркса	8	2	4			2	8	2	0			6
Тема 12. Психологічна соціологія	10	2	4			4	10	0	2			8
Тема 13. Соціологія Макса Вебера	10	4	2			4	10	2	0			8
Тема 14. Становлення та розвиток американської соціології	10	4	2			4	10	0	0			10
Тема 15. Соціологія Пітіріма Сорокіна	8	2	4			2	8	0	2			6
Тема 16. Сучасний етап розвитку теоретичної соціології	10	4	4			2	10	0	2			8
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль	76	26	24			26	76	6	6			64
Разом	150	44	30			76	150	10	8			132

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Соціальна думка в період античності	0	0
2.	Соціальні ідеї християнства. Соціальна думка за доби Середньовіччя	0	0
3.	Соціальні вчення періоду Відродження та Реформації.	0	0
4.	Соціальні ідеї Нового Часу	0	0
5.	Соціальні погляди періоду Просвітництва.	0	0
6.	Розвиток соціальних поглядів на Україні за доби Середньовіччя та в Новий час	0	0
7.	Виникнення соціології як самостійної науки. Позитивізм	2	2
8.	Еволюція соціологічної думки в Україні	4	0
9.	Українська соціологічна наука після 1917 р.	2	0
10.	Соціологія Еміля Дюркгейма	2	0
11.	Соціально-політичне вчення Карла Маркса	4	0
12.	Психологічна соціологія	4	2
13.	Соціологія Макса Вебера	2	0
14.	Становлення та розвиток американської соціології	2	0
15.	Соціологія Пітіріма Сорокіна	4	2

16.	Сучасний етап розвитку теоретичної соціології	4	2
	Разом	30	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Соціальна думка в період античності	7	9
2.	Соціальні ідеї християнства. Соціальна думка за доби Середньовіччя	7	9
3.	Соціальні вчення періоду Відродження та Реформації.	7	9
4.	Соціальні ідеї Нового Часу	7	9
5.	Соціальні погляди періоду Просвітництва.	7	9
6.	Розвиток соціальних поглядів на Україні за доби Середньовіччя та в Новий час	7	9
7.	Виникнення соціології як самостійної науки. Позитивізм	5	5
8.	Еволюція соціологічної думки в Україні	3	7
	Модульна контрольна робота	0	2
9.	Українська соціологічна наука після 1917 р.	5	9
10.	Соціологія Еміля Дюркгейма	3	7
11.	Соціально-політичне вчення Карла Маркса	2	6
12.	Психологічна соціологія	4	8
13.	Соціологія Макса Вебера	4	8
14.	Становлення та розвиток американської соціології	4	10
15.	Соціологія Пітіріма Сорокіна	2	6
16.	Сучасний етап розвитку теоретичної соціології	2	8
	Модульна контрольна робота	0	2
	Разом	76	132

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі

іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2002. 140 с.
2. Ворона В. Академічна соціологія в Україні (1918-2018). У 2-х томах. Том 1. Історія становлення та розвитку. Київ: Інститут соціології НАН України, 2018. 526 с.
3. Гвоздецька Б., Рюль В., Варга Н. Соціологія: методичні матеріали до самостійної роботи: навчально-методичний посібник для напряму підготовки «054 Соціологія». Ужгород: УжНУ, 2021. 110 с.
4. Городяненко В.Г. Соціологія: Підручник. Київ: Академія, 2008. 544 с.
5. Макеєв С.О. Соціологія: навчальний посібник (3 вид.). Київ: Знання. 2005. 455 с.
6. Орос О.Б. Соціологія: методичні рекомендації. Ужгород: УжНУ, 2021. 45 с.
7. Орос О.Б., Афанасьєв Д.М. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів спеціальності 054 «Соціологія». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 22 с.
8. Сапелкіна О.В. Чепурко Г.І. Емпірична соціологія: курс лекцій. Львів: Простір-М, 2018. 268 с.
9. Соціологія: навч. пос. для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О.Горпинич, О.Клименко, Л.Москаленко, М.Труш, В.Ятченко. Київ: ДУТ, 2019. 235 с.
10. Кузьменко Т.М. Соціологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2017, 320 с.

Допоміжна література

1. Бурдье П. Вакан Л. Рефлексивна соціологія. Київ: Медуза, 2015. 224 с.
2. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. Київ: Наш формат. 2020. 448 с.
3. Даглас Н., Волліс Дж., Вайнгест Б. Насильство та суспільні порядки. Основні чинники, які вплинули на хід історії. Київ: Наш формат, 2017. 352 с.
4. Пилипенко В. Є. Українська соціологія сьогодні: дослідження основних сфер життєдіяльності суспільства: монографія. Львів: ЗУКЦ, 2012. 329 с.
5. Сірий Є.В., Нахабич М.А. Дослідження соціальної напруженості в Україні: засадничі аспекти та розробка інструментарію (за результатами фундаментального дослідження). Київ: Глобус, 2018. 182 с.
6. Соболевська М. Рефлексивні процеси в сучасній теоретичній соціології: навчальний посібник. Київ: Міленіум, 2020. 108 с.
7. Соціологія: терміни і поняття: навчальний словник-довідник / за заг. ред. В.М.Пічі [Ю.Ф.Пачковський, О. І. Пташник-Середюк, С. А. Шудло та ін.]. Львів: Новий Світ-2000, 2018. 658 с.